

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoP/12/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8416205123
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8416205123.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v konaní vo veci starostlivosti súdu o maloletého: P. V. A., N.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., dieťa rodičov matky: R. A., N.. XX.XX.XXXX, A. C. XXX/XX, M. R., občianka B. T. a otca Y. H., N.. XX.XX.XXXX, bytom XXX, A. F. R. T.É., E., V., štátny občan V. K., zastúpeného Mgr. Alexandra Rapiová, advokátka so sídlom Dobrovičova 6, Bratislava, IČO: 30 855 869, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 3P/143/2016-136 zo dňa 22.12.2017 takto

rozhodol:

Mení uznesenie súdu prvej inštancie tak, že nariaďuje otcovi mal. dieťaťa, Y. H., N.. XX.XX.XXXX, platiť výživné na mal. dieťa P. V. A., N.. XX.XX.XXXX v nevyhnutnej miere, a to vo výške 220,-eur mesačne, ktoré výživné je povinný poukazovať do každého 15-ho dňa v mesiaci vopred k rukám matky mal. dieťaťa R. A., N.. XX.XX.XXXX, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Kežmarok pod sp. zn. 3P/143/2016.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zaviazal otca do vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou 500,-eur a to vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc mesiacom december 2017.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 2, § 366 CMP, § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 CSP. Nariadením Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008.

3. Vychádzal zo zistenia, že svojím uznesením č.k. 3P/143/2016-81 z 31.05.2017 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zaviazal otca do vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 500,- eur mesačne vždy vopred do 15. dňa v mesiaci k rukám matky počnúc mesiacom máj 2017 dôvodiac, že matka osvedčila, že je tu nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy, že dieťa je ohrozené na výžive, dieťa má značné mesačné výdavky, keďže sa vo voľnom čase venuje nákladným záľubám, akými sú lyžovanie, plávanie, futbal, hra na klavír a tenis, matka je nezamestnaná, no musí hradiť všetky výdavky dieťaťa sama, preto jej finančne vypomáhajú jej rodičia a otec je advokátom v V. K. s mesačným príjmom okolo 17.000,- eur, no na výživu maloletého dieťaťa otec riadne neprispieva i napriek tomu, že vyživovacia povinnosť k dieťaťu je jeho zákonnou povinnosťou.

4. Na odvolanie otca Krajský súd v Prešove svojim uznesením č.k. 5CoP/25/2017-116 z 31.08.2017 zrušil vyššie uvedené uznesenie súdu prvej inštancie a vrátil vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s odôvodnením, že z uznesenia Okresného súdu Košice I č. k. 21P/102/2016-250 z 14.11.2016 ako aj z uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 8CoP/108/2017-421 z 28.04.2017 vyplýva, že miestom

obvyklého pobytu maloletého dieťaťa je Q., N. Y. a otcov návrh na návrat maloletého do miesta obvyklého pobytu bol zamietnutý z výnimočných dôvodov, v uznesení Okresného súdu Košice I č. k. 21P/102/2016-250 z 14.11.2016 je konštatované, že nenariadením návratu maloletého do krajiny obvyklého pobytu sa nezakladá právomoc slovenských súdov vo veci samej v prípade otázky úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o tejto otázke je aj naďalej príslušný rozhodovať súd podľa miesta obvyklého pobytu maloletého a to až do právoplatného skončenia všetkých konaní týkajúcich sa maloletého v zahraničí a zo spisu Okresného súdu Kežmarok nevyplýva, že by zisťoval, či vo vzťahu k maloletému boli v mieste obvyklého pobytu už nejaké konania, na základe čoho otec platí výživné a pod., pričom uvedené je rozhodujúce pre vyslovenie záveru, že všetky konania vo vzťahu k maloletému boli v mieste obvyklého pobytu už právoplatne skončené. Odvolací súd vyslovil, že úlohou súdu prvej inštancie bude náležite sa zaoberať otázkou obvyklého pobytu maloletého, tento zistiť a vo svojom rozhodnutí riadne vysvetliť, potom čo sa súd vysporiada s otázkou právomoci vo veci konať, bude sa zaoberať listinnými dôkazmi predloženými otcom v priebehu konania, a to pokiaľ ide o výšku a platenie výživného, ktoré mal doposiaľ poskytovať a tiež vo vzťahu k námietke matky, ktorá tvrdila, že bankový účet v Q. zrušila.

5. Na základe toho súd prvej inštancie uviedol, že v konaní sa objavuje cudzí prvok, ktorý je daný tým, že otec má štátne občianstvo V. K., v V. aj žije (matka aj dieťa sú štátni občania Slovenskej republiky a od septembra 2015 žijú na Slovensku - pozn. súdu) a tým, že bezprostredne predtým, ako sa matka v septembri 2015 vrátila aj s maloletým dieťaťom na územie Slovenskej republiky, žila aj s maloletým od jeho narodenia až do jeho piatich rokov na N. Y., pričom uznesením Okresného súdu Košice I č. k. 21P/102/2016-250 z 14.11.2016, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 8CoP/108/2017-421 z 28.04.2017, bolo judikované, že obvyklým pobytom maloletého je Q., N. Y., nebol však nariadený návrat maloletého do Q. z výnimočných dôvodov. V uznesení Okresného súdu Košice I č. k. 21P/102/2016-250 z 14.11.2016 bolo zároveň konštatované, že nenariadením návratu maloletého do krajiny obvyklého pobytu sa nezaložila právomoc slovenských súdov vo veci samej v prípade otázky úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o tejto otázke je aj naďalej príslušný rozhodovať súd podľa miesta obvyklého pobytu maloletého a to až do právoplatného skončenia všetkých konaní týkajúcich sa maloletého v zahraničí. Z vyjadrenia matky z 18.10.2017, ku ktorému mal dostatočnú možnosť vyjadriť sa otec a voči ktorému otec vôbec nenamietal, mal súd prvej inštancie preukázané, že všetky konania týkajúce sa maloletého v Q. boli právoplatne skončené. Posledným rozhodnutím otca Q. vo veci maloletého bolo matkou predložené apostilované a preložené rozhodnutie Q. z 14.05.2014, ktorým bol upravený styk otca s maloletým dieťaťom.

6. Pre určenie právomoci súdu vo veci s cudzím prvkom týkajúcim sa niektorého z členských štátov Európskej únie vo veciach vyživovacej povinnosti je rozhodujúca právna úprava obsiahnutá v nariadení Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, pričom nariadenie má podľa čl. 7 ods. 2 druhej vety Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Vec určenia výživného pre maloletého sa týka Slovenskej republiky (členského štátu Európskej únie), nakoľko na jej území býva maloletý aj matka, a tiež majú štátne občianstvo Slovenskej republiky, preto súd prvej inštancie posudzoval právomoc vo veci konať podľa nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, pričom skutočnosť, že otec (povinný) má bydlisko v treťom štáte (v Maroku) nevyklučuje uplatnenie nariadenia (porovnaj Csach - Širicová, Úvod do štúdia medzinárodného práva súkromného a procesného, Košice 2011).

7. Podľa čl. 3 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti v členských štátoch daná: a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu odporcu, alebo b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného, alebo c) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o osobnom stave, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov, alebo d) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

8. Predmetné nariadenie neobsahuje definíciu pojmu obvyklý pobyt. V zmysle názorov právnej vedy a komentára k uvedenému nariadeniu je možné za obvyklý pobyt považovať miesto, kde má osoba centrum, ťažisko svojho života, svojich záujmov, s ohľadom na svoj rodinný, pracovný, či sociálny život. Zo spisového materiálu nepochybne vyplýva, že maloleté dieťa (osoba oprávnená na výživné) byva spolu s matkou od septembra 2015 na území Slovenska, kde navštevuje školu, rôzne záujmové krúžky, má lekárov, vybudované isté zázemie. Na základe uvedeného možno ustáliť, že obvyklým pobytom maloletého dieťaťa, teda miestom, kde je ťažisko jeho života, je Slovenská republika a to aj s poukazom na to, že všetky konania týkajúce sa maloletého na území Q. boli už v roku 2014 právoplatne skončené.

9. Keďže skutočnosť, že otec ako povinný platiť výživné má bydlisko v V., nebráni aplikácii nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti, súd skúmal právomoc slovenských súdov vo veci konať podľa tohto nariadenia, pričom dospel k záveru, že podľa čl. 3 písm. b) nariadenia je právomoc slovenských súdov daná, keďže maloleté dieťa ako osoba oprávnená na výživu má obvyklý pobyt na Slovensku a bolo tomu tak aj v čase podania návrhu matky na začatie tohto konania (13.09.2016), kedy maloletý žil na Slovensku rok, bol už sociálne začlenený do slovenského prostredia a už v tom čase boli všetky konania týkajúce sa maloletého na území Q. právoplatne ukončené.

10. Neodkladné opatrenie predstavuje inštitút neodkladnej procesnej ochrany, ktorým sa bezodkladne upravujú pomery účastníkov konania. Vzhľadom na charakter neodkladného opatrenia ako nástroja zabezpečujúceho úpravu pomerov v rozsahu odôvodnenom naliehavou potrebou súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nevykonáva dôkazy a rozhoduje iba na základe skutočností a tvrdení uvedených v návrhu a na základe predložených listinných dôkazov, ktoré by mali hodnoverne osvedčovať stav tvrdený v návrhu. Osvedčenie na rozdiel od dokázania znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti. Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní. Postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je teda tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a nevyhnutnosť bezodkladnej úpravy právneho vzťahu medzi nimi. Neodkladné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho nariadení, a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, neodkladným opatrením je možné bezodkladne zabrániť jej rozširovaniu.

11. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa nariadi súd vtedy, ak má osvedčené, že riešenie situácie maloletého dieťaťa neznesie odklad. Úpravou neodkladných opatrení je umožnené urýchlené a pružné riešenie takých situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. U maloletých detí pôjde v zásade o zásah do takého stavu, ktorým je bezprostredne ohrozená ich výživa, výchova, prípadne iné dôležité záujmy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu resp. aj z listinných dôkazov k nemu pripojených.

12. Otec v konaní doposiaľ argumentoval tým, že na výživu maloletého pravidelne prispieva sumou 200,- libier a na preukázanie svojho tvrdenia predložil súdu výpisy zo svojho účtu v banke R. A., podľa ktorých malo byť z jeho účtu na účet matky v Q. č. XXXXXXXX odpísaných 200,- libier dňa 01.12.2016, 03.01.2017, 01.02.2017, 01.03.2017 a 03.04.2017, proti čomu však namietala matka, ktorá predložila súdu list z 11.01.2017, ktorým mala požiadať o zrušenie svojho účtu v Q. č. XXXXXXXX, matka uviedla, že otec si neplní vyživovaciu povinnosť voči maloletému a to napriek tomu, že jeho právnej zástupkyňi už v apríli 2017 oznámila číslo svojho bankového účtu zriadeného na Slovensku (list matky adresovaný Mgr. Rapiovej z 20.04.2017 a podací lístok z 21.04.2017 zažurnalizované v spise na liste č. 109-111). Súd prvej inštancie listinné dôkazy predložené rodičmi vyhodnotil jednotlivo i vzájomnej súvislosti a dospel k záveru, že predloženými výpismi otec vzhľadom na námietku matky o zrušení účtu č. XXXXXXXX nepreukázal, že si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu plní, nakoľko podľa súdu prvej inštancie otec predložil len čiastočné výpisy, nepredložil mesačné výpisy z účtu, kde by bol celkový mesačný prehľad všetkých výdavkov ale aj príjmov, na základe ktorých by mohol súd vyhodnotiť, že otcovi odpísané čiastky vo výške 200,- libier dňa 01.12.2016, 03.01.2017, 01.02.2017, 01.03.2017 a 03.04.2017 neboli pripísané späť na jeho bankový účet z dôvodu zaslania finančných prostriedkov na zrušený účet matky, rovnako však ani matka nepreukázala, že by jej účet v Q. č. XXXXXXXX bol skutočne zrušený, keďže nepredložila súdu potvrdenie banky o zrušení účtu, ale len žiadosť o jeho zrušenie z

11.01.2017. Preto súd prvej inštancie týmto listinným dôkazom nemohol priznať v konaní relevanciu. Na druhej strane mal súd prvej inštancie v konaní preukázané, že matka v apríli 2017 oznámila otcovi cestou jeho právnej zástupkyne Mgr. Rapirovej číslo svojho bankového účtu na Slovensku M., P.B. V. N. X, A., IBAN: B. XXXX XXXX XXXX XXXX 2858, BIC: B., otec však napriek tomu, že ho matka preukázateľne požiadala uhrádzať výživné na jej slovenský bankový účet, jej výživné pre maloletého na tento účet nezaslal. Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že matka osvedčila, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť neplní, keďže otec doposiaľ nepreukázal opak. Ďalej mal súd v konaní osvedčené, že osobnú starostlivosť o maloleté dieťa od jeho narodenia zabezpečuje matka sama, otec žiadnym spôsobom neparticipoval a ani neparticipuje na osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, t. j. maloletý doposiaľ nebol v osobnej starostlivosti otca ako takej, absolvoval s ním len stretnutia na základe súdneho rozhodnutia o úprave styku. Súd prvej inštancie mal v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia nielen z tvrdení matky, ale aj z výpovede otca pred Okresným súdom Košice I, ďalej osvedčené, že otec poskytuje advokátske poradenstvo, pracuje všade, niekedy aj v iných zamestnaniach, má možnosť a finančné prostriedky na to, aby mohol pre matku a maloletého na ostrove Q. prenajať byt v prípade nariadenia návratu maloletého do Q.. Otec je advokátom v V. K.L. a jeho osvedčený mesačný príjem môže byť okolo 17.000,- eur. Podľa doposiaľ zisteného skutkového stavu mal súd prvej inštancie ďalej osvedčené, že maloleté dieťa má značné mesačné výdavky, nakoľko sa vo voľnom čase venuje nákladným záľubám, akými sú lyžovanie, plávanie, futbal, hra na klavír a tenis, čo otec doposiaľ vôbec nespochybnil. Podľa výpisu zo Sociálnej poisťovne matka je nezamestnaná. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie opätovne dospel k záveru, že matka osvedčila, že je tu nebezpečie bezprostredne hroziacej ujmy, že dieťa je ohrozené na výžive. Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletého dieťaťa súd prvej inštancie považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, a preto otca počnúc mesiacom december 2017, v ktorom nariadil toto neodkladné opatrenie, zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 500,- eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám matky s poukazom na to, že maloletý má právo podieľať sa na životnej úrovni oboch rodičov a v doposiaľ osvedčených schopnostiach a možnostiach otca, a to aj pri jeho ďalších dvoch vyživovacích povinnostiach, je takéto výživné pre maloletého platiť. Pri určovaní výšky nevyhnutného výživného súd prvej inštancie prihliadal na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, zohľadnil osobnú starostlivosť matky o maloletého a vychádzal i z osvedčených súčasných zárobkov rodičov.

13. Úprava vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu vykonaná týmto neodkladným opatrením je len dočasná, nakoľko neodkladné opatrenie súd prvej inštancie nariadil len do času vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej. Podrobné dokazovanie ohľadom majetkových, finančných a zárobkových možností a schopností oboch rodičov, ako aj odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, bude predmetom rozsiahleho dokazovania v konaní o veci samej, t. j. rozhodnutím vo veci samej na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie bude môcť uložiť otcovi povinnosť plniť výživné aj vo vyššej výške alebo v nižšej výške, než mu uložil týmto neodkladným opatrením.

14. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie otec. Jeho odvolacie námietky možno zhrnúť do nasledovných rovín: 1. súdu prvej inštancie vytyka, že vo veci rozhodol, aj keď nemal vo veci príslušnosť (zrejme právomoc) konať, pretože otázka miesta obvyklého pobytu maloletého v čase podania návrhu matky a ani doposiaľ vyriešená nebola, 2. rozhodnutie vydal nepríslušný súd aj z dôvodu, že nebolo na mieste neodkladným opatrením uložiť otcovi platiť výživné vo výške 500,-eur mesačne, keď otec navyše dobrovoľne platí mesačne 200,-libier, 3. bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, lebo mu súd prvej inštancie nezaslal dôkazy, na ktoré sa odvoláva matka vo svojom návrhu, 4. súd prvej inštancie rozhodujúci o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci a 5. rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je zmätočné a nepreskúmateľné. Navrhol ho zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť.

15. Matka vo svojom vyjadrení navrhla napadnuté uznesenie potvrdiť. Kolízny opatrovník sa ku podanému odvolaniu nevyjadril.

16. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. d/ CSP), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v zmysle zásad uvedených v § 379 a násl. CSP, § 62 a § 65 CMP, bez nariadenia ústneho pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné.

17. Požiadavky, ktoré sú z hľadiska ústavných aspektov kladené na rozhodnutia o nariadení neodkladného opatrenia možno sformulovať do týchto dvoch základných podmienok (i) musia mať predovšetkým zákonný podklad (čl. 2 ods. 2 ústavy), (ii) musia byť vydané príslušným orgánom a nemôžu byť prejavom svojvôle (čl. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy). Tento právny názor, z ktorého vychádzal odvolací súd vyslovil už vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 234/08 aj Ústavný súd SR.

18. Pri nariadení neodkladného opatrenia musia byť vzaté na zreteľ fakticita javu, proporcionalita následku a príčina jeho vzniku. Ďalej je potrebné zvažovať pozitívne a negatívne argumenty v kolízii stojacich záujmov za súčasnej minimalizácie zásahov do základných práv strán konania (napr. nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 89/02). Neodkladným opatrením nemôže dôjsť k nevyváženému zásahu do vzťahov strán alebo tretích osôb.

19. Podľa § 366 CMP Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

20. Obsahom neodkladného opatrenia v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je uloženie povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere tak, aby to postačovalo aspoň na uhrádzanie základných nevyhnutných životných nákladov (potrieb) oprávneného, pričom nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť výživné aj vo väčšom rozsahu. V prípade vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne mieste príslušný súd podľa § 112 alebo podľa § 113 CMP. Pokiaľ sa konanie o neodkladnom opatrení začalo na návrh, musí navrhovateľ okrem všeobecných náležitostí podľa § 127 CSP preukázať potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v kontexte potreby uloženia povinnosti platiť výživné v nevyhnutnej miere v rozsahu ustanovenia § 326 CSP.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu všetky uvedené požiadavky a predpoklady pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevzal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí na zreteľ, v dôsledku čoho následne čiastočne nesprávne rozhodol.

22. Otázkou právomoci vo veci konať vyriešil a následne aj odôvodnil súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí správne.

23. Predmetom konania vo veci samej je určenie vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, resp. v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia je uloženie povinnosti otcovi platiť výživné v nevyhnutnej miere.

24. Rozhodujúca právna úprava vzťahujúca sa na predmetnú vec je preto tak ako to uviedol vo svojom uznesení súd prvej inštancie čl. 3 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (ďalej len „nariadenie 4/2009“).

25. Ako vyplýva z úvodných ustanovení nariadenia 4/2009 rozsah pôsobnosti tohto nariadenia by mal pokrývať každú vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinných vzťahov, príbuzenstva, manželstva alebo švagrovstva, a to s cieľom zaručiť rovnosť zaobchádzania so všetkými oprávnenými na výživné.

26. Podľa čl. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009, v členských štátoch je právomoc vo veciach vyživovacej povinnosti daná: a) súdu podľa miesta obvyklého pobytu povinného, alebo b) súdu podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného, alebo c) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o osobnom stave, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov, alebo d) súdu, ktorý má podľa svojho právneho poriadku právomoc konať o rodičovských právach a povinnostiach, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti je spojená s týmto konaním, pokiaľ sa táto právomoc nezakladá výlučne na štátnej príslušnosti niektorého z účastníkov.

27. Obvyklý pobyt dieťaťa je potrebné určiť na základe skutočností v konkrétnom prípade. Okrem fyzickej prítomnosti maloletého dieťaťa je potrebné zohľadniť ďalšie skutočnosti, ktorých povaha nasvedčuje tomu, že prítomnosť dieťaťa nemá iba dočasnú, či príležitostnú povahu, a že pobyt dieťaťa vykazuje istú integritáciu v rámci sociálneho a rodinného prostredia. Maloleté dieťa v prejednávanej veci sa od

09/2015 zdržuje aj s matkou na území SR, vo M. R., kde navštevuje školu, záujmové krúžky, má lekárov a vybudované isté zázemie. Uvedené je potom bezpochyby miestom jeho obvyklého pobytu, ako osoby oprávnenej, čím je daná nie len právomoc podľa čl. 3 písm. b/ nariadenia, ale aj miestna príslušnosť podľa § 112 ods. 1 CMP súdu prvej inštancie, bez ohľadu na to, že otec je občanom tretieho štátu.

28. Iba také rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktorého právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. tieto právne závery v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú. Z odôvodnenia tu napádaného rozhodnutia však jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Za daného stavu potom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia jednoznačne rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, teda je preskúmateľné.

29. Postup súdu prvej inštancie pri doručovaní uznesenia o neodkladnom opatrení bol v súlade s § 331 ods. 1 CSP, preto odvolacia námietka otca o porušení jeho práva na spravodlivý proces je v tomto smere nedôvodná.

30. Vychádzajúc zo zistených skutočností obsiahnutých v spise, zo zreteľom na všetky dostupné okolnosti prípadu a majúci pritom na pamäti zmysel neodkladných opatrení sa odvolací súd stotožňuje s úvahou súdu prvej inštancie o tom, že v posudzovanom prípade mal preukázanú existenciu potreby dočasnej nevyhnutnej úpravy týkajúcej sa plnenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému. Za hore uvedeným zásadám zodpovedajúcim charakteru neodkladného opatrenia (výživného v nevyhnutnej miere) však považoval odvolací súd s prihliadnutím na skutkové okolnosti vyplývajúce z doterajšieho obsahu spisu sumu 220,-eur mesačne na maloletého, keď táto suma do rozhodnutia o veci samej aspoň čiastočne pokrýva náklady na odôvodnené potreby maloletého. Zároveň pri určení výživného v nevyhnutnej miere v určenej výške bolo odvolacím súdom zohľadnené, že matka je toho času nezamestnaná, ako i to, že matka podstatnú časť svojej vyživovacej povinnosti nahrádza osobnou starostlivosťou o maloletého. Odvolací súd nezohľadnil námietky otca v tom, že v danej veci nie je potreba dočasnej súdnej úpravy pomerov týkajúcej sa jeho vyživovacej povinnosti k maloletému. Z dokladov ním predložených, ktorými odôvodňoval odvolací návrh a ostatného obsahu spisu jasne nevyplýva, že by otec reálne uhrádzal na výživu maloletého matke sumu 200,-libier mesačne. Za situácie, kedy je práve výška výživného v nevyhnutnej miere, a hlavne jej reálne uhrádzanie sporné, je nutné práve pre odstránenie spornosti v tejto otázke, výšku výživného v nevyhnutnej miere do rozhodnutia o veci samej upraviť súdnym rozhodnutím. Rozhodnutie súdu o predbežnej úprave týkajúcej sa výšky vyživovacej povinnosti otca je potom v prejednávanej veci potrebné a znamená, že základné odôvodnené potreby maloletého budú do rozhodnutia o veci samej zabezpečené. Pokiaľ ide o otcom namietaný rozsah odôvodnených potrieb maloletého uvádzaných matkou v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, táto otázka bola odvolacím súdom taktiež zohľadnená. Ostatné, vrátane preskúmania majetkových a zárobkových pomerov na strane oboch rodičov bude predmetom dokazovania v konaní o veci samej.

31. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd postupujúc podľa § 2 ods. 1 CMP a § 388 CSP napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil, a nariadil neodkladné opatrenie tak, ako to uviedol v enunciiate svojho rozhodnutia.

32. O trovách konania bolo rozhodnuté v zmysle § 396 ods. 2 CSP a § 52 CMP.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.